

rente. Det falder ikke mig ind paa nogen Maade at ville bidrage til, at Statsanstalten skal holde Prioritetsrenten oppe her i Landet, tværtimod, men forinden jeg griber ind i modsat Retning, vil jeg dog gerne afvente de nærmest kommende Begivenheder paa Pengemarkedet.

Vi bør ogsaa erindre, at efter at Statsanstalten har maattet afgive 11 Millioner Kr. til Statskassen, og efter at vi ved samme Lov have paalagt den en Pligt til regelmæssig at betale Bonus ud, have vi ogsaa at tage det Hensyn ikke ved videre Dispositioner at stille den saa ugunstigt i Konkurrencen med de private Livsforsikringsselskaber, at den ikke længere kan optage denne Konkurrence. Der er ingen Tvivl om, at Statsanstalten er for de livsforsikringsøgende en saa udmærket Institution, at Staten i høj Grad er interesseret i, at den er konkurrencedygtig med de private Selskaber.

Saa har jeg en Bemærkning til det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger). Det er det ærede Medlems lille Tale om Valget paa Nørre-Nebel Banen, der giver mig Anledning til at komme tilbage til ham. Det ærede Medlem sagde, at jeg her havde trodsset den almindelige Valgret og var optraadt paa den privilegerede Valgrets Vegne. Den almindelige Valgret var her de 7 Stemmer, tror jeg nok, som havde vist sig at ville stemme paa Stiftamtmand Stemmann. Jeg kan imidlertid ikke øjne megen almindelig Valgret i de 7 Stemmer. Nogle af dem stammede fra Amdraadet. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem kender Landkommunalloven, for saa ved han, at der er ikke meget af almindelig Stemmeret til Amdraadet. Der er til den mest demokratiske Del af det ikke meget af almindelig Stemmeret, thi den vælges af Sogneraadene, hvor den privilegerede Stemmeret har Flertal, og til den anden Halvdel er der heller ikke Tale derom, thi den vælges af de selvskrevne Vælgere. Saa var der dem fra Varde By. Jeg ved heller ikke af, at de repræsentere den almindelige Valgret, de højstbeskattede have da i det mindste Halvdelen af Byraadet, og hvis det ærede Medlem endelig vil tage Sogneraadene med, er det heller ikke almindelig Valgret endnu, og det ærede Medlem og hans Partifæller gøre jo, hvad de kunne for at forhindre, at det kan blive almindelig Valgret. Jeg synes derfor ikke, jeg øjner megen almindelig Valgret i de 7 Stemmer, som det ærede Medlem nævnte, der vare faldne paa Kammerherre

Stemmann. Nej, jeg tror oprigtig talt, at hvis der den Dag var nogen, der repræsenterede den almindelige Valgret, var det Finansministeren og saa den valgte, det ærede Medlem for Varde (S. Sørensen), der ogsaa i politisk Henseende er den almindelige Valgrets Repræsentant paa denne Egn.

Da vi ere ved denne Sag, vil jeg tillade mig at oplyse det ærede Medlem om noget, som han maaske ikke ved, men som netop viser, at jeg ikke ønsker at udøve nogen privilegeret Valgret med Hensyn til Banerne. Tidligere har Forholdet været — saaledes var det under Højreministerierne —, at de Stemmer, som Staten havde, bleve bestyrede af 2 Embedsmænd, der stemte med saa mange Stemmer, som Statens Aktier gave dem Ret til, i Reglen 1 Embedsmand for Finansministeriet og 1 for Trafikministeriet. Naar de to Embedsmænd vare enige, repræsenterede de Halvdelen af Repræsentantskabet eller af Bestyrelsen, og saa kunde alle de kommunevalgte, alle de private Aktionærer og alle de lokale Interesser pakke sammen, for de havde intet at sige. Det var meget fristende for saadanne to Embedsmænd i Forvejen at aftale det hele og bestemme, hvorledes det skulde være med Privatbanerne. Det har den nuværende Trafikminister og jeg fundet, var en daarlig Ordning, og derfor have vi forladt den og i Stedet for, hvor f. Eks. Finansministeriet har 5 Stemmer og Trafikministeriet 4 Stemmer i en Bane, at give dem til to Embedsmænd, der tilsammen repræsenterer Halvdelen af Stemmerne i Banen, ordnet det saaledes, at Finansministeren udnævner 5 Mænd — det er i Reglen ikke Embedsmænd, men kendte Mænd, der bo langs Banelinien — og Trafikministeren 4. De stemme hver med sin Stemme, de have ikke mere end 1 Stemme hver ligesom alle de andre. Der er ikke Tale om, at det er privilegeret Valgret, det er i allerhøjeste Grad almindelig Valgret. Det er denne Reform, min Kollega, Trafikministeren, og jeg have gennemført med Hensyn til Ledelsen af private Baner — gennemført er maaske for meget sagt, vi have ikke endnu naaet en Gennemførelse deraf, men efterhaanden som Stillingerne blive ledige, vil det blive gennemført paa alle Baner. Jeg tror ikke, det ærede Medlem kan paastaa, at det viser nogen Interesse fra min Side for den privilegerede Valgret.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (Piper) klagede over de Skemaer, som vare udsendte fra Skatte-